

NEN

Commissieplan 2016

Normcommissie 400 271, Compliance Management

Normalisatie: de wereld op één lijn.

NORMCOMMISSIE

400 271, Compliance Management

DATUM

2015-12-28

NEN Milieu en MaatschappijPostbus 5059
2600 GB DelftVlinderweg 6
2623 AX DelftT (015) 2 690 303
F (015) 2 690 204mm@nen.nl
www.nen.nl

Nederlands Normalisatie-instituut

1 Algemene gegevens**1.1 Commissie**

400 271, Compliance management.

1.2 Werkgebied

1. Het verzorgen en bepalen van de Nederlandse inbreng bij de internationale normalisatie op het gebied van Compliance Management.
2. Platform voor bevordering van de toepassing van de ISO richtlijn voor Compliance Management in Nederland.
3. Het ontwikkelen van Nederlandse richtlijnen, die de toepassing van NEN-ISO 19600 bevorderen.

1.3 Belang

Het goed organiseren van de naleving van externe en interne eisen is belangrijk. Bij externe eisen gaat het bijvoorbeeld om wet- en regelgeving, eisen van brancheorganisaties, klanteneisen en certificatie-eisen. Bij interne eisen gaat het bijvoorbeeld om business rules & principles, codes of conduct en corporate directives. Vanwege de toename van het aantal en diversiteit van eisenpakketten die ingrijpen op zowel technische en organisatorische processen als op het gedrag van mensen, is systematisch management van groeiend belang. In steeds meer bedrijven en bedrijfstakken wordt daaraan invulling gegeven via 'compliance management' en de functie van 'compliance officer'. Vanuit wet- en regelgeving is er voor bepaalde sectoren van het bedrijfsleven een verplichting om expliciet invulling te geven aan compliance management. In andere sectoren wordt door bedrijven en toezichthouders geëxperimenteerd met systeemgericht toezicht, waarbij de frequentie en aard van overheidsinspecties worden afgestemd op de kwaliteit van het bedrijfsinterne compliance management. Tegen deze achtergrond zoeken veel bedrijven naar een duidelijk referentiekader voor compliance management in aanvulling op eisen die voor dit onderwerp in managementsysteemnormen worden gesteld. De ISO-richtlijn ISO 19600 biedt een gemeenschappelijk begrippenkader en raamwerk dat organisaties helpt om compliance management te verankeren in hun bedrijfsvoering. Het belang van dit onderwerp speelt door alle bedrijfstakken, privaat en publiek, bij grote en kleine organisaties.

2 Commissiestructuur en relaties**2.1 Nationale structuur**

Commissie	Naam
400271	Compliance Management

Werkgroep 1	Cultuur en gedrag
Werkgroep 2	Zelfassessment model ISO 19600

2.2 Internationale relaties

Commissie	Naam	Binding
ISO/PC 274	Compliance Management Systems	P - PC is opgeheven na publicatie van ISO 19600
ISO/PC 278	Anti-bribery management systems	O

3 Commissiesamenstelling en stakeholder categorieën

Ledenbestand per 07-12-2015

Naam persoon	Werkgever	Belanghebbende	Rol	Categorie stakeholder
Bakkers, Dhr. Drs. R.W.A.	VU Amsterdam	Idem	Lid	
Bennenbroek, Dhr. M.	Fokker Technologies Holding B.V.	Idem	Lid	
Bleker-van Eyk, Mw. Dr. S.C.	Deloitte & Touche	Idem	Voorzitter	
Dijkmans, Dhr. R.	SABIC EHSS Europe	Vereniging Nederlandse Chemische Industrie (VNCI)	Lid	
Eleveld, Dhr. A.	Twence BV	Idem	Lid	
Hortensius, Dhr. D.	NEN		Secretaris	
Mallens, B.Sc., B.Ba., Dhr. E. A.	SEAR BV	Primo	Lid	
Pelt, Dhr. Ing. J. van	KWA Bedrijfsadviseurs BV	Idem	Lid	
Pothoven, mw. C.	Arcadis Nederland BV	Idem	Lid	
Schonewille, Dhr. Ir. Ing. F.E.M.	Enexis BV	Netbeheer Nederland	Lid	
Veltheer, Mw. Drs. M.	ING	Vereniging van compliance officers	Lid	Eindigt per ultimo 2015
Voort, Mw. Dr. M.H. van der	Charm BV	Idem	Lid	
Zwet, Dhr. Drs. P.J. van der	MHW BV	Idem	Lid	

Ontbrekende key stakeholderscategorieën:

Stakeholderscategorie	Reden van niet-deelname
Overheden, toezichhouders	Ze vinden een richtlijn voor compliance management iets dat het bedrijfsleven zelf moet vormgeven. De DG Inspectie IL&T was wel lid van het Comité van Aanbeveling voor ISO 19600. Inspectie IL&T en Provincie Overijssel hebben wel intentie uitgesproken om mee te werken aan de pilot zelf-assessment ISO 19600 bij Twence.

Review belanghebbenden

Laatste review belanghebbende partijen in normcommissie: 2013.

Eerstvolgende review belanghebbende partijen in normcommissie: 2016.

4 Publicaties

NEN-ISO 19600:2014 (en) Compliance management systems – Guidelines
NEN-ISO 19600:2015 (nl) Compliance managementsystemen - Richtlijnen

5 Werkprogramma, doelstellingen en geplande activiteiten

5.1 Nationaal werk

In 2016 wordt gewerkt aan de volgende nationale projecten in het verlengde van de publicatie van ISO 19600:

- NPR of andersoortige publicatie over gedrags- en cultuuraspecten van compliance management in relatie tot ISO 19600;
- NPR of andersoortige publicatie over zelf-assessment van de toepassing van compliance management in relatie tot ISO 19600.

CEN/CENELEC werk

Er zijn geen activiteiten op Europees niveau.

5.2 ISO/IEC werk

Normnummer	Titel	Stadium	Planning	Stand van Zaken
19600	Compliance management systems	ISO	2014	Gepubliceerd op 2014-12-15 NL-versie gepubliceerd op 2015-06-15

5.3 Doelstelling

In 2016 is de doelstelling van de normcommissie het verder vergroten van de bekendheid met de inhoud en belang en toepassingsmogelijkheden van ISO 19600 onder Nederlandse betrokken partijen.

Het bereiken van deze doelstelling wordt ondersteund met het ondernemen van de onder 5.1 genoemde activiteiten.

5.4 Vergaderproces

Op nationaal niveau zijn voor 2016 vooralsnog 3 vergaderingen van de normcommissie voorzien.

5.5 Communicatie

In 2016 zal actief worden gecommuniceerd over NEN-ISO 19600 en de aanvullende documenten die door de NC worden ontwikkeld.

Te benutten communicatiekanalen zijn:

- KAMNieuwsbrief en KAM-mail van NEN;

- NEN website: nieuwsberichten en persberichten;
- LinkedIn;
- Websites en nieuwsbrieven van commissieleden;
- Vakbladen (bijvoorbeeld tijdschrift voor compliance).

Daarnaast het geven van presentaties en bijdragen aan workshops.

6 Lidmaatschappen van werkgroepen

6.1 Lidmaatschappen van Europese werkgroepen

Wergroepnummer	Wergroepnaam	Naam expert
nvt		

6.2 Lidmaatschappen van mondiale werkgroepen

Wergroepnummer	Wergroepnaam	Naam expert
-	-	-

7 Evaluatie en voortgangsrapportage

In 2015 is de normcommissie 3 maal bijeen geweest.

De Nederlandse vertaling van NEN-ISO 19600 is uitgebreid besproken en becommentarieerd.

Er is een goed bezocht introductieseminar voor NEN-ISO 19600 georganiseerd op 27 mei 2015 waarbij de eerste exemplaren van de Nederlandse vertaling van ISO 19600 zijn uitgereikt. Ten behoeve van de promotie van NEN-ISO 19600 is een Comité van Aanbeveling ingesteld dat een actieve rol had tijdens de forumdiscussie op het introductieseminar.

Er is door twee werkgroepen gewerkt aan een NPR met richtlijnen voor sturen op Cultuur en Gedrag bij compliancemanagement volgens ISO 19600 en aan een NPR met een model voor zelf-assessment van de toepassing van ISO 19600.

Voor de NPR Cultuur en Gedrag is een raamwerk uitgewerkt dat verder moet worden ingevuld; voor dat laatste wordt o.a. bekeken of er in de eerste helft van 2016 een stagiaire van de Erasmus Universiteit kan worden ingezet.

Voor de NPR zelf-assessment wordt een pilot voorbereid bij Twence om de praktijkervaringen bij de toepassing van ISO 19600 in een convenant met de toezichthouder mee te nemen en direct de vertaalslag naar een tool te maken.

Er zijn nationaal diverse artikelen over de ontwikkeling en betekenis van ISO 19600 gepubliceerd.

8 Stakeholderanalyse

Stakeholder inventarisatie Normcommissie Compliance Management

Een belangrijk uitgangspunt van normalisatie is openheid/transparantie en betrokkenheid van alle belanghebbende partijen. Dit principe houdt in dat alle belanghebbende partijen moeten worden geïnformeerd over een normalisatieproject en hen de mogelijkheid moet worden geboden daarin te participeren. Door NEN wordt een bepaald model gehanteerd voor inventarisatie van belanghebbende partijen bij normalisatie. Dit model is toegepast voor het onderwerp Compliance management. In bijlage B worden beknopt de in het algemene model onderscheiden categorieën stakeholders genoemd. Vervolgens is hieronder aangegeven hoe deze categorieën zijn vertaald naar het onderwerp Compliance management en zijn de leden van de normcommissie in deze categorieën ingedeeld. Daarbij is tevens aangegeven welke algemene categorieën voor Compliance management niet of minder van toepassing zijn en in welke categorieën nog vertegenwoordiging in de normcommissie wordt gemist.

Categorieën belanghebbenden in het algemene NEN stakeholderanalysemodel

Zie de algemene indeling in bijlage B.

Categorieën belanghebbenden voor het onderwerp Compliance management

Nr.	Belanghebbende partijen	Normcommissie Compliance management
1	a) Directe gebruikers Organisaties die compliance management toepassen	Fokker Technologies, Twence, SABIC, Enexis
	b) Brancheorganisatie van directe gebruikers Branche-organisaties van bedrijven in categorie 1a	VNCI, Netbeheer Nederland
2	a) Voorwaarde scheppende partijen/opdrachtgevers Bij compliance management leidt dat tot vrijwel dezelfde maatschappelijke actoren omdat gebruikers van compliance management vaak ook weer de partijen zijn die dat van andere vragen. Voor overheden, zie categorieën 8 en 9	nvt
	b) Brancheorganisaties van a)	
3	a) Adviserende partijen Adviesbureaus op het gebied van	MWH, KWA Bedrijfsadviseurs, Praction, SEAR Arcadis Nederland,

Nr.	Belanghebbende partijen	Normcommissie Compliance management
	compliance management	
	b) Brancheorganisaties van a)	
4	a) Uitvoerende/toepassende- /dienstverlenende partijen Bij compliance management niet altijd zinvol te onderscheiden van categorie 3 Bijvoorbeeld een specialistisch juridisch adviesbureau dat voor een bedrijf het register van wettelijke eisen onderhoudt	Nvt?
	b) Brancheorganisaties van a) Beroepsverenigingen voor toepassers van compliance management	VCO (stopt per ultimo 2015) Primo (Europe)
5	a) Producenten/leveranciers van het hoofdproduct Niet van toepassing bij normalisatie van diensten	--
	b) Brancheorganisaties van a)	--
6	a) Producenten/leveranciers van aanhangende producten en diensten Bijvoorbeeld een trainingsinstituut of bedrijven die software voor beheer systeemdocumentatie leveren.	--
	b) brancheorganisaties van a)	
7	Onderzoeks- en kennisinstellingen, Universiteiten die een vakgroep of opleiding compliance management hebben.	VU Amsterdam
8	Controlerende instanties	Hebben zich bereid verklaard in een klankbordgroep met de commissie te praten bij belangrijke mijlpalen

Nr.	Belanghebbende partijen	Normcommissie Compliance management
9	Wetgevende instantie Ministeries die wetgeving uitvaardigen die een relatie hebben met compliance management	
10	Bestaande/nieuwe initiatiefnemers	
11	Contextbepaler groter geheel	nvt

Bijlage A - Reguliere activiteiten ter ondersteuning van NEN-normcommissies

- *Secretariaatsvoering*
 - Organisatie vergaderingen;
 - Opstellen agenda en voorbereiden van vergaderstukken (in samenwerking met de voorzitter);
 - Bijwonen en verslaglegging van vergaderingen;
 - Contact onderhouden met commissieleden;
 - Verzorgen van de documentenstroom (bijvoorbeeld de ISO-documenten);
 - Ledenbestand normcommissie (administratie en aantrekken nieuwe leden).

- *Bewaken kwaliteitseisen en ondersteuning normalisatie activiteiten*
 - Normtechnische advisering van de commissie;
 - Opstellen van (concept) Nederlandse commentaren op internationale en Europese stemdocumenten;
 - Vertegenwoordiging van Nederland op internationale en Europese vergaderingen;
 - Bewaken onderlinge consistentie van samenhangende normen en relatie met wetgeving;
 - Vertaling van externe ontwikkelingen naar voorstellen voor aanpassingen van normen;
 - Redactie van vertalingen van normen (conform NEN-eisen);
 - Faciliteren van de oriëntatie op de implementatie en toepassing van de ISO-richtlijn op nationaal en bedrijfstakniveau.

- *Communicatie*
 - Intern: binnen NEN Managementsystemen (met normcommissies op het gebied van managementsystemen) en met andere NEN-clusters voor andere vakgebieden;
 - Extern: informeren en betrekken van relaties;
 - Breed: informeren van belanghebbende partijen;
 - Bevorderen gebruik/implementatie van normen.

- *Coördinatie nationaal / internationaal*
 - Onderhouden netwerk op beleidsmatig en uitvoerend niveau, nationaal en internationaal (ISO, CEN);
 - Overleg en terugkoppeling met financiers;
 - Coördinatie extern; overleg met andere commissies en belanghebbende partijen.

Bijlage B – Algemene indeling categorieën stakeholderanalyse plus interpretatie voor managementsysteemnormen en verwante onderwerpen

	Stakeholders	Omschrijving (generiek)	Omschrijving (managementsysteemnormen)
1a	Directe gebruikers	Eindgebruiker van dienst, proces of product	Alle organisaties waarvoor het aspect (bijvoorbeeld kwaliteit, milieu, arbo) dat met de norm wordt gemanaged, belangrijk is of door anderen wordt gevonden
1b	Brancheorganisaties directe gebruikers	Als groep, in de vorm van belangenorganisaties	
2a	Voorwaarde scheppende organisaties / opdrachtgevers	Organisaties die de voorwaarden bepalen waaraan het product of dienst moet voldoen. Bijv. opdrachtgevers. Wetmatige voorwaarden worden door wetgevende instanties bepaald (zie onder 9).	Dit zijn de stakeholders die vinden dat een organisatie een managementsysteem voor het betreffende onderwerp moet hebben (bijvoorbeeld afnemers bij ISO 9001/14001, werknemers/vakbonden bij OHSAS 18001, overheid bij ISO 14001/18001)
2b	Brancheorganisaties van voorwaarde scheppende partijen		
3a	Adviserende organisaties	Organisaties die andere belanghebbenden inhoudelijk kunnen adviseren (bijv. ingenieursbureaus, adviesbureaus, consultancy)	Adviesbureaus op het gebied van managementsystemen en/of op het specifieke vakgebied dat door de MSS wordt gedekt
3b	Brancheorganisaties van adviserende partijen		
4a	Uitvoerende / toepassende / dienstverlenende organisaties	Productnormalisatie: organisaties die het product gebruiken / toepassen in hun dienstverlening naar de eindgebruiker toe (bijv. aannemer, installateur). Dienstennormalisatie: organisaties die een proces	Organisaties die voor een andere organisatie (een deel van) managementsysteem uitvoeren. Opmerking: zal niet vaak voorkomen, bijv. een juridisch adviesbureau dat register van wettelijke eisen bijhoudt, of organisatie die interne audits

	Stakeholders	Omschrijving (generiek)	Omschrijving (managementsysteemnormen)
		of dienst verlenen aan de eindgebruiker (bijv. schuldhulpverlener).	verzorgt (overlap met categorie 3)
4b	Brancheorganisaties van uitvoerende / dienstverlenende / toepassende partijen		
5a	Producenten / leveranciers van hoofdproduct	<p>Bij <u>productnormalisatie</u> is dit de hoofdproducent / hoofdleverancier.</p> <p>Bij <u>dienstennormalisatie</u> wordt deze categorie niet gebruikt. De rol van 'producent / leverancier' wordt vervuld door de uitvoerende, dienstverlenende organisatie.</p>	N.v.t.
5b	Brancheorganisaties van producenten / leveranciers van hoofdproduct		
6a	Producenten / leveranciers van aanhangende producten en diensten	<p>Bij <u>productnormalisatie</u> betreft dit producenten / leveranciers van producten die als grondstof, halffabrikaat of rest-/afvalstof in de productketen voorkomen.</p> <p>Bij <u>dienstennormalisatie</u> betreft het de aanbieders van aanvullende diensten.</p>	<p>Organisaties die aanvullende diensten leveren voor het functioneren van een managementsysteem.</p> <p>Bijvoorbeeld: trainingen/opleidingen, softwareleveranciers, uitvoering interne audits (overlap met categorie 4)</p>
6b	Brancheorganisaties van producenten / leveranciers van aanhangende producten en diensten		
7	Onderzoek- en	Instellingen die zonder direct commercieel belang	Universiteiten

	Stakeholders	Omschrijving (generiek)	Omschrijving (managementsysteemnormen)
	kennisinstellingen	kennisleverancier zijn of onderzoek verrichten. Bijv. onderwijsinstellingen, laboratoria, onderzoeksinstellingen.	
8	Controlerende instanties	Bijv. inspectiediensten, certificeringinstellingen	Certificatie-instellingen, RvA (direct gerelateerd aan het managementsysteem) Inspecties, toezichhouders overheid (soms direct gerelateerd aan het systeem, maar meestal aan de discipline die met het systeem wordt afgedekt)
9	Wetgevende instanties	Overheden	Overheden (soms direct gerelateerd aan het systeem, maar meestal aan de discipline die met het systeem wordt afgedekt)
10	Bestaande/nieuwe initiatiefnemers	Partijen die alternatieve initiatieven ondernemen vergelijkbaar met NEN. (normen, certificatieschema's, richtlijnen etc.)	Certificatie-instellingen, branches, CCvD (bijv. in de Bouw, bij SCCM)
11	Contextbepalers groter geheel	Organisaties (bijv. stichtingen, platforms) die op generieke wijze betrokken zijn.	Netwerkorganisaties op thema's van management(systeem)normen. Bijvoorbeeld MVO-NL, kwaliteitskringen, VVM